Πρὸς Ἐφεσίους

Παύλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν

ἴΕφέσω

καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς

ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας³ 3 ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ⁴ πνευματικῆ⁵ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁶ ἐν χριστῷ: καθὼς 4 ἐξελέξατο⁻ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ⁶ καταβολῆς² κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους¹⁰ κατενώπιον¹¹ αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας¹² ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν¹³ διὰ 5 Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹⁴ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς 6 ἔπαινον¹⁵ δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ἦ ἐχαρίτωσεν¹⁶ ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: 7

¹ Έφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογέω, bless. ⁴ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁷ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁸ πρό, before (gen), before. ⁹ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ¹⁰ ἄμωμος, without blemish, blameless. ¹¹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹² προορίζω, predetermine, foreordain. ¹³ υίοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹⁴ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹⁵ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁶ χαριτόω, bestow favor on, favor highly.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:8

έν $\tilde{\omega}$ ἔγομεν τὴν ἀπολύτρωσιν ^{1} διὰ τοῦ αἴματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν ^{2} τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ῆς ἐπερίσσευσεν εἰς 8ήμᾶς ἐν πάση σοφία καὶ φρονήσει, $^{\circ}$ γνωρίσας ήμῖν τὸ μυστήριον τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο εν αὐτῶ εἰς 10οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τοῦν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ 11έκληρώθημεν ^{14} προορισθέντες ^{15} κατὰ πρόθεσιν ^{16} τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος ^{17} κατὰ τὴν βουλὴν ^{18} τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον ^{19} δόξης 12 αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ^{20} ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν 13λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας 21 ὑμῶν, ἐν ὧ καὶ πιστεύσαντες έσφραγίσθητε το πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς 14 κληρονομίας ^{24} ήμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν ^{1} τῆς περιποιήσεως, ^{25} εἰς ἔπαινον ^{19} τῆς

¹ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ²ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ³παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁴πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵περισσεύω, abound, be rich. ⁶φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. γνωρίζω, make known, declare. ⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹⁰ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ¹¹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹² πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹³ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ¹⁴ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ¹⁵ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁶ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁷ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁸ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ²⁰ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ²¹ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ²² σφραγίζω, seal, set a seal upon. ²³ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ²⁴ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²⁵ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition.

δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν 15 ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, οὐ παύομαι¹ εὐχαριστῶν² ὑπὲρ ὑμῶν, 16 μνείαν³ ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν⁴ μου: ἴνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν 17 Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,⁵ ἐν ἐπιγνώσει⁶ αὐτοῦ: πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς 18 τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον¹¹ μέγεθος¹ 19 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν¹ τοῦ κράτους¹¹ τῆς ἰσχύος¹5 αὐτοῦ ἡν ἐνήργησεν¹6 ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ 20 τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν¹7 ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,¹8 ὑπεράνω¹9 21

¹παύω, cause to cease. ² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ³ μνεία, ας, ή, remembrance, mention. ⁴προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁵ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁶ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁷φωτίζω, give light, enlighten. ⁸ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁹πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹¹ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹² μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ¹³ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁴ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁵ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹⁶ἐνεργέω, work, effect. ¹⁷ καθίζω, seat, sit. ¹⁸ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁹ὑπεράνω, high above (gen), far above.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:22

πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ 22 πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησία, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν 23 πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν αἷς ποτὲ 2 περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας: ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις 3 τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεν τέκνα φύσει όργῆς, ός καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος ὁν ἐν ἐλέει, όλ δὶ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἡν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς 5

¹ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ² ὀνομάζω, name, give a name to. ³ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁵ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁶ ποτέ, once, at some time. ⁷ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ⁸ ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁹ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁰ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹¹ ἀναστρέφω, return, live. ¹² ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ¹³ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁴ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁵ ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ¹⁶ πλούσιος, rich. ¹⁷ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy.

παραπτώμασιν¹ συνεζωοποίησεν² τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6 συνήγειρεν,³ καὶ συνεκάθισεν⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁵ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἴνα 7 ἐνδείξηται⁶ ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις⁻ τὸν ὑπερβάλλοντα⁶ πλοῦτον᾽ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι¹⁰ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε 8 σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:¹¹ οὐκ ἐξ 9 ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται.¹² Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα,¹³ κτισθέντες¹⁴ ἐν 10 χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν¹⁵ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε ^{16} ὅτι ὑμεῖς ποτὲ ^{17} τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ^{18} 11 ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ^{19} ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ^{20} ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ 12 ἐκείνῳ χωρὶς ^{21} χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι ^{22} τῆς πολιτείας ^{23} τοῦ Ἰσραήλ, καὶ

¹παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ²συζωοποιέω, make alive together with someone. ³συνεγείρω, raise up with, raise along with. ⁴συγκαθίζω, cause to sit down together. ⁵ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ⁷ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁸ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁹πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁰χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹¹δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹² καυχάομαι, boast, glory. ¹³ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹⁴κτίζω, create, form. ¹⁵προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ¹⁶μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁷ποτέ, once, at some time. ¹⁸ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁹περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ²⁰χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ²¹χωρίς, separate, apart from (gen). ²²ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ²³πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:13

ξένοι ^{1} τῶν διαθηκῶν ^{2} τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔγοντες, καὶ ἄθεοι ^{3} ἐν τῷ κόσμω. Nυν ^{4} δὲ ἐν χριστῶ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ^{5} ὄντες μακρὰν ^{6} ἐγγὺς ^{7} 13 έγενήθητε έν τῷ αἴματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ 14 ποιήσας τὰ ἀμφότερα ^{8} ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον ^{9} τοῦ φραγμοῦ ^{10} λύσας, ^{11} τὴν 15 ἔχθραν 2 ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, 3 καταργήσας: ἴνα τοὺς δύο κτίση ^{15} ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ^{16} ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ 16ἀποκαταλλάξη ^{17} τοὺς ἀμφοτέρους ^{8} ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ^{18} άποκτείνας τὴν ἔχθραν ^{12} ἐν αὐτῷ: καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς 17μακρὰν ^{6} καὶ τοῖς ἐγγύς: ^{7} ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ^{19} οἱ ἀμφότεροι ^{8} 18 ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα ^{20} οὖν οὐκέτι ^{21} ἐστὲ ξένοι ^{1} καὶ πάροικοι, ^{22} 19 άλλὰ συμπολίται ^{23} τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι ^{24} τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ^{25} ἐπὶ τῷ 20 θεμελίω των ἀποστόλων καὶ προφητών, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ

¹ξένος, stranger. ²διαθήκη, ης, ή, covenant, will. ³ἄθεος, without God, godless. ⁴νυνί, now, already. ⁵ποτέ, once, at some time. ⁶μακράν, far away. ⁷ἐγγύς, near. ⁸ἀμφότεροι, both, both of two. ⁹μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ¹⁰ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ¹¹λύω, untie, loose. ¹²ἔχθρα, ας, ή, enmity, hostility. ¹³δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹⁴καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁵κτίζω, create, form. ¹⁶ καινός, new, fresh. ¹⁷ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ¹⁸ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁹προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ²⁰ἄρα, so, then. ²¹οὐκέτι, no longer, no more. ²²πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ²³συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ²⁴οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ²⁵ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ²⁶θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ²⁷ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone.

χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν 21 κυρίῳ, ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν 22 πνεύματι.

¹οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²συναρμολογέω, fit together. ³αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁴ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ⁵συνοικοδομέω, build up together. ⁶κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling, dwelling, place. ⁷ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁸ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁹ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁰ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹¹ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹² γνωρίζω, make known, declare. ¹³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁴ προγράφω, write before, write previously. ¹⁵ ὁλίγος, little, few. ¹⁶ ἀναγινώσκω, read. ¹⁷ νοέω, understand, consider. ¹⁸ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹⁹ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ²⁰ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²¹ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ²² σύσσωμος, of the same body. ²³ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁴ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:8

κατὰ τὴν δωρεὰν¹ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν² τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ³ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις 8 αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον⁴ πλοῦτον⁵ τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι⁶ πάντας τίς ἡ οἰκονομία⁻ τοῦ μυστηρίου⁶ τοῦ ἀποκεκρυμμένουҫ 9 ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι⁰ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα 10 γνωρισθῆ¹¹ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις¹² διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος¹³ σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν⁴ τῶν αἰώνων ἣν 11 ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν¹⁵ καὶ 12 τὴν προσαγωγὴν¹⁶ ἐν πεποιθήσει¹ διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ 13 ἐκκακεῖν¹ఠ ἐν ταῖς θλίψεσίν¹ρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἤτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

¹δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ²ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ³ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ⁴ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ⁵πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁶φωτίζω, give light, enlighten. ⁷οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁸μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁹ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁰ κτίζω, create, form. ¹¹γνωρίζω, make known, declare. ¹²ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹³ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ¹⁴πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁵παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁶προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹⁷πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁸ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹⁹θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution.

Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατα μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 14 χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ὅ ἴνα δῷη ὑμῖν, 15 κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς 17 πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι 18 ἴνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι τὸν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὑψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην 19 τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, ^{21} 20 κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ^{22} ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν 21 χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς ^{23} τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹χάριν, in favor of, for the pleasure of. ²κάμπτω, bend, bow. ³γόνυ, ατος, τό, knee. ⁴πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ⁵δνομάζω, name, give a name to. ⁶πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⊓κραταιόω, strengthen, confirm. ⁵ἔσω, within, inside. ९κατοικέω, inhabit, dwell. ¹¹⁰ ῥιζόω, root, fix by the root. ¹¹¹ θεμελιόω, lay a foundation, found. ¹² ἑξισχύω, be able, be strong enough. ¹³ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁴πλάτος, ους, τό, breadth, width. ¹⁵ μῆκος, ους, τό, length. ¹⁶ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⊓ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ¹ፄ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁰γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁰πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²¹ νοέω, understand, consider. ²² ἐνεργέω, work, effect. ²³γενεά, ᾶς, ἡ, generation.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:2

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν κυρίω, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως 4μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης⁴ καὶ πραότητος,⁵ ης ἐκλήθητε, μακροθυμίας, άνεχόμενοι άλλήλων έν άγάπη, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν 3ένότητα ^{2} τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμ ^{10} τῆς εἰρήνης. Έν σῶμα καὶ ε̈ν ^{4} πνεῦμα, καθώς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾶ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ^{3} ὑμῶν: εἷς κύριος, μία ^{5} πίστις, ξν βάπτισμα, ξ εξς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ξ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ ξπάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστω ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον 7 τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, Δ ναβὰς εἰς ὕψος Δ ήχμαλώτευσεν Δ 8 αἰχμαλωσίαν, 16 καὶ ἔδωκεν δόματα 17 τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ 9 μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα 18 μέρη 19 τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, αὐτός 10 έστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω ^{20} πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. 11Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ

¹δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ³ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁴ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁷ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁸ σπουδάζω, hasten, be eager. ⁹ένότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁰ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹³ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁴ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁵ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁶ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁷ δόμα, τος, τό, present, gift. ¹⁸ κατώτερος, lower. ¹⁹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁰ ὑπεράνω, high above (gen), far above.

εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν 12 άγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι 13καταντήσωμεν ^{7} οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα ^{8} τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως ^{9} τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, ^{10} εἰς μέτρον ^{11} ἡλικίας ^{12} τοῦ πληρώματος ^{13} τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι ^{14} ὧμεν νήπιοι, ^{15} κλυδωνιζόμενοι ^{16} καὶ περιφερόμενοι ^{17} 14 παντὶ ἀνέμω¹⁸ τῆς διδασκαλίας, ¹⁹ ἐν τῆ κυβεία²⁰ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργία²¹ πρὸς τὴν μεθοδείαν ^{22} τῆς πλάνης: ^{23} ἀληθεύοντες ^{24} δὲ ἐν ἀγάπη αὐξήσωμεν ^{25} εἰς 15 αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οὖ πᾶν τὸ σῶμα 16 συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς πης ἐπιγορηγίας, κατ' ἐνέργειαν ^{30} ἐν μέτρ ω^{11} ἑνὸς ἑκάστου μέρους, ^{31} τὴν αὔξησιν ^{32} τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν⁵ ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

¹ εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ³ καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping. ⁴ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁶ μέχρι, until, as far as (gen). ⁻ καταντάω, come to, arrive. ⁶ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹¹ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹² ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ¹³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁴ μηκέτι, no longer. ¹⁵ νήπιος, infant, child. ¹⁶ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹⁻ περιφέρω, carry about, carry around. ¹ఠ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ¹⁰ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²⁰ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ²¹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ²² μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ²³ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ²⁴ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁶ συναρμολογέω, fit together. ²⁻ συμβιβάζω, hold together, instruct. ²ఠ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁰ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ³⁰ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ³¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ³² αὕξησις, εως, ἡ, growth, increase.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:17

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίω, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθώς καὶ 17 τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι ^{3} τοῦ νοὸς ^{4} αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι ^{5} τῆ 18 διανοία, ὅντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν ούσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες ^{10} 19 έαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγεία, ^{11} εἰς ἐργασίαν ^{12} ἀκαθαρσίας ^{13} πάσης ἐν πλεονεξία. ¹⁴ Ύμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τον χριστόν, εἴγε ^{16} αὐτὸν ἡκούσατε 20 καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι¹⁷ ὑμᾶς, 22 κατὰ τὴν προτέραν ^{18} ἀναστροφήν, ^{19} τὸν παλαιὸν ^{20} ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον ^{21} κατὰ τὰς ἐπιθυμίας ^{22} τῆς ἀπάτης: ^{23} ἀνανεοῦσθαι ^{24} δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ^{4} 23 ύμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι ^{25} τὸν καινὸν ^{26} ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ^{27} ἐν 24δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι²⁸ τῆς ἀληθείας.

¹ μαρτύρομαι, affirm, testify. ² μηκέτι, no longer. ³ ματαιότης, ητος, ή, vanity, emptiness. ⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁵ σκοτίζω, darken. ⁶ διάνοια, ας, ή, mind, understanding. ⁷ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ⁸ ἄγνοια, ας, ή, ignorance. ⁹ πώρωσις, εως, ή, hardness, obstinancy. ¹⁰ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ¹¹ ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. ¹² ἐργασία, ας, ή, profit, business. ¹³ ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. ¹⁴ πλεονεξία, ας, ή, covetousness, avarice. ¹⁵ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁶ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁷ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹⁸ πρότερον, formerly, before. ¹⁹ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ²⁰ παλαιός, old, ancient. ²¹ φθείρω, destroy, corrupt. ²² ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ²³ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ²⁴ ἀνανεόω, renew, become young again. ²⁵ ἐνδύω, put on, clothe. ²⁶ καινός, new, fresh. ²⁷ κτίζω, create, form. ²⁸ ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness.

 Δ ιὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ: 25 ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Τοργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: δ ἥλιος μὴ 26ἐπιδυέτω ^{s} ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ^{s} ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλ ^{10} ^{10} ^{27} κλέπτων ^{11} μηκέτι ^{12} κλεπτέτω: ^{11} μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ^{13} ἐργαζόμενος ^{14} τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι ^{15} τῷ χρείαν ^{16} ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς ^{17} ἐκ ^{29} τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ^{18} ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν ^{19} τῆς χρείας, ^{16} ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε ^{20} τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ 30θεοῦ, ἐν ὧ ἐσφραγίσθητε ^{21} εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. ^{22} Πᾶσα πικρία ^{23} καὶ 31θυμὸς ^{24} καὶ ὀργη ^{25} καὶ κραυγη ^{26} καὶ βλασφημία ^{27} ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάση κακί α : α γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, α εὔσπλαγχνοι, α χαριζόμενοι α 32 έαυτοῖς, καθώς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο³¹ ἡμῖν.

¹ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ² ψεῦδος, ους, τό, lie. ³ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ⁴ μέλος, ους, τό, member, limb. ⁵ ὀργίζω, irritate, provoke. ⁶ ἀμαρτάνω, sin. ⁻ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ⁶ ἐπιδύω, set, go down. ⁰ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ¹¹ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ¹¹ κλέπτω, steal. ¹² μηκέτι, no longer. ¹³ κοπιάω, toil, labor. ¹⁴ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁵ μεταδίδωμι, give a share of, share. ¹⁶ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ¹⁻ σαπρός, rotten, worthless. ¹⁶ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ¹⁰ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁰ λυπέω, grieve, pain. ²¹ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ²² ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ²³ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ²⁴ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ²⁵ ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ²⁶ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ²⁻ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ²ఠ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁰ χρηστός, good, kind. ³⁰ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ³¹ χαρίζομαι, give freely, forgive.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:2

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπη, 5καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα 3ἀκαθαρσία ^{7} ἢ πλεονεξία ^{8} μηδὲ ὀνομαζέσθω ^{9} ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ^{10} ἁγίοις: καὶ ^{4} αἰσχρότης, ^{11} καὶ μωρολογία, ^{12} ἢ εὐτραπελία, ^{13} τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ^{14} ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ⁶ ἢ ἀκάθαρτος, ⁷ ἢ 5 πλεονέκτης, ^{18} ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, ^{19} οὐκ ἔχει κληρονομίαν ^{20} ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω ^{21} κενοῖς ^{22} λόγοις: διὰ ταῦτα γὰρ 6ἔρχεται ἡ ὀργὴ ^{23} τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. ^{24} Μὴ οὖν γίνεσθε 7συμμέτοχοι ^{25} αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε ^{26} σκότος, ^{27} νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίω: ὡς τέκνα 8φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάση ἀγαθωσύνη² καὶ 9 δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – δοκιμάζοντες ^{29} τί ἐστιν εὐάρεστον ^{30} τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ 10

¹ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ² προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ³ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ⁴ ὀσψή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ⁵ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ⁶ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁷ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ⁸ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁹ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁰ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ¹¹ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ¹² μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ¹³ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ¹⁴ ἀνήκω, be fit, be proper. ¹⁵ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁷ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁸ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹⁹ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²¹ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²² κενός, empty, vain. ²³ ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ²⁴ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ²⁵ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁶ ποτέ, once, at some time. ²⁷ σκότος, ους, τό, darkness. ²⁸ ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ²⁹ δοκιμάζω, prove, approve. ³⁰ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:12

συγκοινωνεῖτε¹ τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις² τοῦ σκότους,³ μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε:⁴ τὰ γὰρ κρυφῆ⁵ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ 12 πάντα ἐλεγχόμενα⁴ ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: ^{7} πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον ^{7} φῶς ἐστίν. Δ ιὸ λέγει, "Εγειρε ὁ καθεύδων ^{8} καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ 14 ἐπιφαύσει ^{9} σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, 15 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε 17 ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε 18 οἴνῳ, το ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία, αλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς 19 ψαλμοῖς καὶ ὑμνοις καὶ ὑδαῖς πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῆ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὁπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι 20

¹ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ² ἄκαρπος, unfruitful, barren. ³ σκότος, ους, τό, darkness. ⁴ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁵ κρυφῆ, secretly, in secret. ⁶ αἰσχρός, shameful, base. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ καθεύδω, sleep. ⁹ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ¹⁰ ἀκριβώς, carefully, accurately. ¹¹ ἄσοφος, unwise, foolish. ¹² σοφός, wise. ¹³ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ¹⁴ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁵ συνίημι, understand, consider. ¹⁶ μεθύσκω, make drunk. ¹⁷ οἶνος, ου, ὁ, wine. ¹⁸ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ¹⁹ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ²⁰ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ²¹ ὡδή, ῆς, ἡ, song, ode. ²² πνευματικός, spiritual. ²³ ἄδω, sing. ²⁴ ψάλλω, sing, sing praise. ²⁵ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²⁶ πάντοτε, always, at all times.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:21

τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις 21 ἐν φόβῳ χριστοῦ.

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἱδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε,¹ ὡς τῷ κυρίῳ. "Ότι ἀνήρ ἐστιν 22 κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ³ τοῦ σώματος. ἀλλὰ ισπερ⁴ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται¹ τῷ χριστῷ, οὕτως 24 καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς 25 γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἡγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος 26 ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν 27 σπῖλον¹⁰ ἢ ῥυτίδα¹¹ ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλὰ ἵνα ἤ ἁγία καὶ ἄμωμος.¹² Οὕτως 28 ὀφείλουσιν¹³ οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾶ: οὐδεὶς γάρ ποτε¹⁴ τὴν ἑαυτοῦ 29

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ³ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ⁴ ὥσπερ, just as, even as. ⁵ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁶ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁷ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ⁸ παρίστημι, be present, stand by. ⁹ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁰ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ¹¹ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ¹² ἄμωμος, without blemish, blameless. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ ποτέ, once, at some time.

σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ 30 τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ 31 τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν 32 καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ 33 γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹¹ τοῖς γονεῦσιν¹² ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 6
Τίμα¹³ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3
ἴνα εὖ¹⁴ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος¹⁵ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ 4
παροργίζετε¹⁶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε² αὐτὰ ἐν παιδείᾳ¹⁷ καὶ νουθεσίᾳ¹⁸
κυρίου.

¹ μισέω, hate, detest. ² ἐκτρέφω, nourish, rear. ³ θάλπω, cherish, comfort. ⁴ μέλος, ους, τό, member, limb. ⁵ ὁστέον, τό, bone. ⁶ ἀντί, instead of, in place of. ⁷ καταλείπω, leave, leave behind. ⁸ προσκολλάω, join closely, cleave to. ⁹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁰ πλήν, however, but. ¹¹ ὑπακούω, obey, listen. ¹² γονεύς, έως, ό, parent. ¹³ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁴ εὕ, well, well done. ¹⁵ μακροχρόνιος, long-lived. ¹⁶ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ¹⁷ παιδεία, ας, ή, training, discipline. ¹⁸ νουθεσία, ας, ή, admonition, instruction.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:5

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου² καὶ τρόμου,³ ἐν 5 ἀπλότητι⁴ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν⁵ ὡς 6 ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι 7 δ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν 9 ἀπειλήν: ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹⁴ ἐν κυρίω, καὶ ἐν τῷ κράτει¹⁵ τῆς ἰσχύος¹⁶ ¹⁰ αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε¹⁷ τὴν πανοπλίαν¹⁸ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι 11 πρὸς τὰς μεθοδείας¹⁹ τοῦ διαβόλου.²⁰ 'Ότι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη²¹ πρὸς αἷμα 12

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ³ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁴ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁵ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. 6 ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. Ἦτοια, ας, ἡ, favor, affection. 8 δουλεύω, serve, am a slave. 9 κομίζω, receive, bring. ¹¹¹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹¹¹ ἀνίημι, give up, loosen. ¹² ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹³ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ¹⁴ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁵ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁶ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹² ἐνδύω, put on, clothe. ¹8 πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹¹ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ²⁰ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ²¹ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight.

καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Δ ιὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἴνα δυνηθῆτε 13 ἀντιστῆναι έν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. 14Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι ^{11} τὴν ὀσφὰν ^{12} ὑμῶν ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι ^{13} τὸν θώρακα ^{14} τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι ^{15} τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία ^{16} τοῦ 15 εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ὧ 16δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη ^{18} τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα ^{19} σβέσαι. ^{20} Καὶ τὴν 17περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ έστιν ρήμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχής ^{24} καὶ δεήσεως ^{25} προσευχόμενοι ἐν παντὶ 18 καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες 🖰 καιρῶ ἐν πνεύματι, προσκαρτερήσει ^{27} καὶ δεήσει ^{25} περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι 19

¹ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ² σκότος, ους, τό, darkness. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁷ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ⁸ ἀνθίστημι, resist, oppose. ⁹ ἄπας, each, every. ¹⁰ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹¹ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹² ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ¹³ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁴ θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ¹⁵ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁶ ἐτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ¹⁷ θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ¹⁸ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ¹⁹ πυρόω, burn, am purified by fire. ²⁰ σβέννυμι, quench, extinguish. ²¹ περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ²² σωτήριος, saving, bringing salvation. ²³ μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ²⁴ προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁵ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²⁶ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ²⁷ προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:20

δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οἱ πρεσβεύω ἐν άλύσει, τνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ως δεῖ με λαλῆσαι.

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς 21 ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὅν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 22 αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου 23 Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν 24 Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἰ Ἀμήν.

¹ ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ²παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ³γνωρίζω, make known, declare. ⁴μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ⁶ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁻παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. 8 πράσσω, do, perform. ⁵ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ¹¹ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹¹ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.